

Sy-li spěwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw spróeny
Napojo mōcny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mērny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérne džélaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebjes mana
Njech čí khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh pôda,
Wokrew ďe!

F.

Serbiske njedželske īopjeno.

Wudawa šo kózdu žobotu w Smolerjez knihiczsiczeřni w Budyschinje a je tam sa schtwortlētnu pschedplatu 40 np. dostac̄.

9. njedžela po ſvjatej Trojizy.

1. Kor. 10, 12, 13.

„Dobru radu sa hodžiny ſpytowanja.“

1. Hladaj šo, so by dowérjenje ſam k ſebi měl!
2. Wuhotuj šo ſ dowérjenjom k Bohu.

1. „Komuž šo ſda, so ſteji, tón šo hladaj, so njepadnje“, t. r. ſ druhimi ſłowami, so njeměl pschewulke dowérjenje ſam k ſebi — hladaj šo, so ſebi myſlil njeby, ty njemóžesch do hrécha padnycz. A ſebi dowérjenje je wſchaf druhdy tež poczink. Hubjeny to wojał, kiž nad ſwojim dobyczom ſadweluje; hubjeny to ſchuler, kiž mozy w ſebi nječjuje, ſwoje pruhowanje wobſtač. Pawoł rěčzi pak wo duchownych wězach. Dow je dowérjenje k ſebi měcz straschnie. To je hordoscž, hdyž ſebi něchtó myſli, so ſteji. W tajkej hordosczi leži dwojaki bľud: ſo je móz hrécha ſlaba a čłowſka móz wulka.

Ale móz hrécha je wulka. Luther ſpěva: „Wón jara mózny je a ma doſč ležnosće“. A mozy pschiñdže ležnosće. Spytowať ſo w blyſczej wabjazej podobje ſjewi a hréch ſa malý wudawa. W paradiſu wuſhywa ſe dwělowanie do wutrobow a hízom ſ přenjonarodzenego Žévy ežini mordarja bratra. Pschißlowo praji: Hdyž czertej małuschk dasch, woſmje zyku ruku, ſkóncznie zykleho čłowjeka. Majprjedy hrajkaſa myſle ſ hréchom, ſ myſle bywaju žadoscze a ſ nich hréchne ſlutki a potom je duscha popadniena.

Wopraschej ſo ſlóſníkow ſady jaſtrowych duri, tak ſu tak hľubočo padnyli. Woni wſchitz ſ malymi hréchami ſapocžachu.

Wutroba je ſlaba. Davit běſche muž po wutrobie Božej, ſpěwať krásnych psalmow. Ale hodžina proſdno-ſhodženja činjesche jeho mordarja a mandželſtvołamarja. Petr khwalesche ſo: „A hdy bych ſ tobu wumrjecz dyrbjal a — ſaprè teho ānjeſa. Schtož ſo tajkim mužam Božim ſta, njedyrbjal o ſo nam tež ſeńcz? Duz ſlyſchmy radu Pawoła. A hdyž ty dženža hiſchče ſtejisch a ſy wot ſlyſh pschěſtupjenjow ſwobodny wostał, njekhwal ſo teho, ale džakuj ſo Bohu na kolenach, ſo je tebje ſwarnował, a hladaj ſo, ſo njeby wopacžne dowérjenje ſam k ſebi měl.

2. Wuhotuj ſo ſ dowérjenjom k Bohu! „Ale Bóh je ſwérny.“ Haj, hréchna móz je wulka! Haj, naſha móz je ſlaba, a my dyrbjeli do ſkaženja pschiñcž. „Ale“ Bóh je ſwérny. A dokež je ſwérny, tehodla ſměmy a dyrbimy jemu ſo dowěricz ſ njekhablažym dowérjeniom. „Potom to ſpytowanje tak kónza dobudže, ſo my jo ſnjesež móžemy.“

„Žane ſhiba čłowiske ſpytowanje njeje waſ nadechlo“, tak móžesch Pawoł ſwojim Korincziskim prajicž, kiž hiſchče ničo wo čežnosćach njevjeđachu, kiž mějachu poſdžischo na zyrkej pschiñcž. Tak móže wón tež nam prajicž, kiž je nam tak lohko w ſwojej wěrje ſiwy a kiž my nje-wěmy wo pscheczehanjach, kotrež ſu naſhi wótzojo wěry dla pscheczepili. — Ale njeje tola woprawdže ſpytowanjom, kotrež psches čłowiske mozy džeja? Macžeri ſa ſobu ſchěſč džecži wumrje, poſledne krótko do konfirmazije. Tačo jejna

żotra, kij běsche macz sydom strowych džeczi, ju troschtowacż ćzysche, praji wona: „Dzi prjecz s twojim troshtom! Zadyn Bóh njeje, hewak by won jene wot twojich džeczi wſal, hacz mi te poſlednje rubil. Schto chzemy k temu prajicż? Majprjedy: Njeſudźce! My njeſmemy na żaneho čłowjela ćwaricż, kotrehož wutroba je psches czezke domach- pytanje roſtorhana. Potom pak chzemy zo pschi wszech czezlotach teje wěrnostce džerzecż: Schtož czini Bóh, wscho dobre je. Sswet ręci w tajkich padach wo ſadwelowanju. Schto je ſadwelowanje? To je to bycze, pschi ktrymž je dwelowanje we wutrobje dobyłe a wono je dobyłe, dokelž wutroba woſlabny a na ſlubjenje ſapomni: Wołaj zo ke mni w czoſu nufy, dha chzu ja eže wumóz a ty dyrbis̄h mje kħwalicż! Duž wschaf wuhotuj zo s dowérjenjom k Bohu. Bes njebo ſm̄ my wschitz, tež czi najkylniſchi, njemózne, ćlabe ſtworjenja. Psches dowérjenje k Bohu pak budžemy rycerjo, kij s Lutherom ſpěwamy:

By ſwet zo mjerwil s čertami
A naž wszech pôzrjecz chzli,
Dha to naž niežo njeſtróži,
Wschaf bychmy ſm̄rom byli.

Bóh dawa kóždemu wobčežnoſcz, kħiż, sa ktryž ma móz. Won chze naž wocžahnyč. Hdyž zo teho džerzis̄h s dowérjenjom, ſpytowanje tak kónza dobudże, zo je ſnjeſcz mózefch. Ty budžes̄h pschewinycż a dobycze wobkhovacż. A temu pomhaj nam Bóh wschitkim s hnadu. Hamjen.

Hladaj zo, so njeſadnjesch!

(1. Kor. 10, 12. 13.)

Stoß (257): Wój prawje, hdyž ta hnada —.
Na wójnu ſy powołany,
Kschesczijano, wobſtajnu! —
Duž zo wopokaſuj kħmany,
Hewak ſm̄eſch hanibū!

Knjes je ſwerny tebje ſtajil
Na cżer ſbóžnu k njebjeſam;
Czi to ſlowo kħutne prajil:
Sa mnu pój! zo ſapręj ſam! —

Twjerdże ſtej, kaž rycer Bóži,
Na kónz krucze wuhladuj! —
Wſcho njech na ſtronu zo ſloži,
Schtož cze jima, — poſtupuj!

Strach czi hroſy na wszech ſtronach;
Spytowanje wſchelke je,
Kiz na bitwiſtich tu honach
Snoħbež dyrbis̄h wutrajnje!

Toła ſpytowanje njeje
Żane, kħiba čłowske, cze
Nadeſchlo, a s czeje ſwheje
Wuwjescż Bóh cze ſwerny chze.

Spytowanacż psches ſamboženje
Njebudże dacž ćlabebo;
S bědy wsheje wumoženje
Doſtač czi dže dyrbis̄ zo.

Dobycze pschi kónzu kiwa,
Wudžerž ſwerny do ſmjercze!
Dobyč dyrbis̄ wera žiwa. —
Sunu Knjes cze krónuje! —

Džiwe pucze.

Ras powjedaſche jedyn miſionar: „My běchmy holčku ſhubili, po tym ſo bu wona lěta-dolho na naſheri miſionskej ſtaziji w Indiji roſwucžowana a na to wuſſchżena. Wona bě zo kwojim pschi-boham a pohanskim waschniam wrózila, woženi zo njejabżi s pohanom, czehnis̄che s nim do ſdaleneje pohanskeje wħi a bě tak ſa naž ſhubjena. Dolho my hiſčče ſ cžicha wo tu holčku żarowachm̄, kotrejež wutroba běſche zo kħeschcijanskej wucžbie tak rucze a tak cžople wotewriła.

Pjatnače lět poſdžis̄ho jedyn ſ naſchich miſionarow na jenym kwojich pucžowanjow psches ſdalenu wjeſ pschiindže. Po tym ſo bě won tam po ſwucženym waschnju w jenej ſhromadžiſne pod hołym njebjom ręčał, pschiindže někotre njedžele poſdžis̄ho muž k njemu, ktryž jeho proſchesche, zo chzil hiſčče ras do ſpomnje-neje wħi pschiindž. „Ty dyrbis̄h nam naſchu zyrkej poſwjecžie,“ won proſchesche, „kotruž ſm̄ ſebi natwarili.“ A jako woni druhí džen psched hētu, ſ palmowych ſopjeniow natwarjenej, ſtejachu, kotruž naſpomnijent muž hordże kwoju zyrkej mjenowasche, miſionar ſhon, ſo běſche zo hižom lěta-dolho we wszech cžihosceji we tejle kħudej wjeſzy wěſte miſionistwo hajilo a kħeschcijanska wucžba roſſchērjaka.

Tamna holčka, kotruž mějachu na miſionskej ſtaziji ſa kħeschcijanstwo ſhubjenu, běſche ſ wopredka ſe kwojim pohanskim mandželskим ſbožownje žiwa, bħwashe pak potom pschezo ſrudniſcha a cžiſchha. Wona njebe ſbóžnika wjazv ſabhez mohla, kotremuž běſche tola ras ſwēru ſlubiła. Majprjedy wona kwojim džecžom mijelčo wo nim powjedaſche, potom bu jejny muž na to kēdžbliwy a ſ napjatoſežu pschipoſluchowasche. Psched lětami tež ſuſodža a pschecželjo wo tym ſhoniču. Tačo bě něko miſionar psched frótkim tudž předował, běchu jeho ſlowa na ſpodžiwnje pschihoto-wanu rolu padnile, a lědma běſche won precž, pocžachu tamni wjeſnjenjo mały Bóži dom twaricž a pôzlačhu k miſionarej, ſo by jón poſwjecžil a jich wszech kħeschcijanow ſežinił.

Tak běſche tón Knjes to, schtož my na miſionskej ſtaziji ſa njeſbože džerzachm̄, ſa mnohe kħude duſche k lēpſchemu wobrocži, a kħeschżena pohanska holčka njebe ſhubjena, ale běſche muža a džecži a wjeſle druhich k ſbóžnikoj dowjedla.” F.

Sswedčenja.

Cžim bōle ſu zo ludžo w mnohih kruhach ſwucžili, wo nje-wurunajomnej napſchecžnoſci mjes kħeschcijanskej wěru a pschi-rodomoſcžu ręczecž a tajku napſchecžnoſcz wěricž, cžim wjetſchu placžiwoſcz maju ſwēdczenja tajkich wucžených mužow, kotsiž tónle nahlad jako doſpołnje bjes ſaložka a zyle wopacžny poſnamjenjuja. Professor Botaniki, Wiegand, ktryž je 1890 w Marburgu wumrjel, do kwojego pučowarského dženita ſapiż: „To je wschitko jena ręč, schtož Starý a Nowy Testament, hrimanje a tucžel, horh a wodopad, hwēſdy a kwēti ręczja; wene ſpěwaju a praja wschē hromadže: „Tón Knjes je bliſko, halleluja“. Na kwojim ſmjertnym ložu won pschejeſche: „Prajče wſhemu ſwētej, ſo je wěrjazh pschirodoſpytnik wumrjel.“ Na jeho rownym ſamjenju ſteji napiżane: „Na tebje, Knjeze, ſm̄ ja nadžiju ſtajil, ja njebudu ſahaniſjen do wěcžnoſcze“.

Götha ras rjekn: „Cžim wħschis̄ho lěftotki w pocžahu na ſdželanoſcz poſtupja, cžim bōle budże zo biblija ſ džela jako podlož, ſ džela jako kředk czehnidb, wěſo niz wot mudracžow, ale wot woprawdże roſomnych čłowjekow wužiwacż. Njech zo čłowiſki duh roſſchērja kaž chze, psches wħšloſcz a ethiſku kulturu kħeschcijanstwa, kaſkaž zo wona w evangelijsach blyſčići a ſwēčići, won njepondže.“ F.

Na droharstwie.

Na drohar' kroči radoſtne
Tam k módrym horam w dalinje,
Sso blyſchežo w jaſnym flónzu!
Stup lózki ma, mér we duschi:
Te pucž tež nahły, daloki,
Wón tola wjedže k flónzu.

Sso ſdowom droha naſhila,
Wot bliſtich hórkow ſwusžena —
S tym wuhlad wſchón bu wſath;
Nětk hafle spróznoſcz ſacžuwa,
Pucž jemu daloki ho ſda:
Ach, budže kónz mi daty? —

Hlej, my tež ſeūſzy putniſy
Na pucžu k jaſnym horam ſmy,
Kíž widži hižom wéra;
Duž hórfki horja, staroſcze,
Nam ſbózny wuhlad njetaježe
Do Salemskeho méra!

K. A. Fiedler.

Wo čítanju w bibliji.

Mjeseć wſchěmi knihemi na ſwěcze nije žana tak roſſcherjena kaž biblij. Miſſiony čłowjekow ju čítaju; to njemóže ho wo žanej druhej kniſy prajicž. A tola ſu bjes dwěla miſſiony biblijow nječitaných. Sſamo muoſy, kotſiž ho pobožnoſče mozuja, ju ſredka wužiwaju. Woni ke mſchi khodža, čítaju natwarjaze piſma, ale pſchimaju porédko ſa bibliju. A tola je wona pražórko bójſkeje wěrnoſče. Khodžmy direktnie k tutemu žóru, ſo bychmy ſ njeho wodu žiwjenja čerpali. Majroſhuđniſchi, najſwěrniſchi, najſwjetčiſhi kſhesčiſienjo běchu biblijy kſhesčiſienjo.

John Wesley piſche: „Ja ſym ſtworjenje jeneho dnia, kotrež pſches žiwjenje dže, kaž ſchip pſches powětr leczi. Ja ſym duch, kotryž je wot Boha wuſchoł a ſo ſažo k Bohu wróci. Ja pytam runje pſches wulku móřku wotnohu pſchecž a ſa krótki čaž njebuđu wjazy widžany. Ja ſpadnu do njepſheměnjaſeje wěčnoſče. Jeno jene žadam wjedžiež: pucž do njebja, kaſt mohł wěſeže na jeho ſbózne pobrjohi wuſtupicž. Bóh ſam je ſo naſhiliš, pucž, tam wjedžaz, wucžicž, tehoodla wón ſ njebja dele pſchijndže. Wón je jón do jeneje knihu ſapičal. O daj mi tu knihu! Daj mi Božu knihu, ſchtožuli tež plaeži! Žowle ju mam; wona wopſchija, ſchtož wjedžiež žadam. Tudy ſym ſbalený wot wobkhodnych čłowjſich pucžow. Ja ſo tu lutki ſam poſydnú, jeno Bóh je pſchi mni. W jeho pſchitomnoſći wotewrjam, čítam ja jeho knihu, jeno ſo bych pucž do njebja namakał.“

Čeſcžedostojny Jurij Müller ſledowaze ſwědečenje wotpołoži: „Wot teho čaža ſem, hdjež ſym ſapocžal, ſo pilnje w Božim piſmje wobhonyež, buch ſpodiwne žohnowaný. Wottal ſym drje bibliju ſtokróč pſchecžital a kóždy ras ſ nowej a wjetſchej radoſcžu. Tak husto hacž ſažo wot předka ſapocžinam, ſda ſo mi wona nowa kniha bjež. Kóždy džení mam ſa ſhubjený, na kotrymž njeſzým bohate wofſchewjenje ſ Božeho flówa poměk“. A to běſche muž, kotryž we ſwojim žiwjenju kaž lědy žadyn druhi ſ napinanjom dželaché, ſiwe ſwědečenje pſchecžiwo tym, kotſiž ménja, ſo ſa čítanje w bibliji žaneho čaža nimaju.

Ale hole bjesmyſlne čítanje w Božim piſmje žaneho wužitka njepſchinježe, jeno roſpominaze, ſ modlenjom ſjednocžene čítanje. Ženicka ſchtucžka, ſ prawym duchom čítana a do wutroby pſchijata, je ſlepſcha dyžli zyłych ſtar, kotrehož wopſchijecze je hižom ſabte, hdjež ſo kniha lědma ſacžini. Komuž pak je ſmyžk ſa ſwiate piſmo

ſeſthadžał, ſchtóž jo lubowacž naſukny, temu tež lohko wobčežne njebudže, w bibliji čítacž, a tón pſchi ſpocžinjanju ſtawa hnydom na kónz njeſchělnje, ſo by widžał, kaſt wjele ma ſchtucžkow a haž ſměje jón bóry pſchecžitaný. Srjadowaný ſapiž biblijskeho čítanja je ſara porucžicž; ſ nim dobuđezh czaža, dokež hnydom wěſh, ſchtóž chzeſh čítacž. Njedaj ſo wottraſhiciž, jeli je czi to a tamne njeſroſymlive. Sſnano budže czi to ſa ſeſtne jaſne. Biblija je kniha ſa wſcho čłowjeftwo a ſa wſchitke čažy. Wona dyrbí eže pſches zyłe žiwjenje pſchewodžicž, a na kóždym jeho ſkodženikow ma wona wožebite flówo ſa tebie.

F.

Prědowanje ſchtomow.

Do jeneje wjeźneje wožady pſchijndže młody duchowny. Teho prijedowniſ, starý kniſes a ſeſtne dolho khorowath, njeběſche husto njedželu prědowacž mohł. Wucžer njeſožesche tež pſchecžo čítacž, a ludžo běchu ſo po něčim ſemſha wotwucžili abo woni bjes ſmutſkowneho čérjenja po starym ſwucženym waſchnju pſchilhadjachu. Se ſaſtupom młodeho duchowneho bu to hinal. To bě, kaž by wožada njejabžy ſ hlubokeho ſpanja wotwucžila. Teho ſiwe, wěrhpole ſpredowanja kaž ſapalaze ſchkré do wutrobow padachu. Zyrkej ſo pjeſniesche, a pak tón, pak tamny, we ſwojim ſwědomnju ſnjeměnjeny, duchowneho wopſtowasche, ſo by ſ nim wo ſbožu ſwojeje dusche ręčał.

Tak to zyłu ſhwili džesche, a wutroba ſwěrnehho duschow-paſtýrja ſo ſradowasche. Potom pak ſo jemu ſdasche, kaž by tole hibanje popuſhcežilo. Boža ſlužba a biblijska hodžina běſtej drje kaž pſchecžo derje wopſtanaj, ale jeno ſ redka po duchownym ſbožu lačna duscha pucž k njemu namaka. Wſchitko džesche ſwój czechy khód; čaž ſbudženja ſdasche ſo nimo bjež.

Nad tym čžysche młodemu duchownemu nimale wſcha wutrobitoſcž ſpadnycž. Kas wón ſwoju wutrobu pſched starym burom wuſypa, kotryž běſche jemu wot přenjeho dnia ſem ſwěrny pſchecžel a radžnik był. Starz jemu měrnje pſchipoſklučaſche. Potom wón jeho ſa ruku wſa a k woknej wjedžiſche.

„Hlejze, kniſes duchowny,“ wón rjeſny, do ſwojeje ſahrody dele poſkowawſchi, „kaſt kražnje moje ſadowe ſchtomy kežejá! Njeje to, kaž by kóždyjenotliwy ſ nich ſ hustym ſněhom pſchilkyt był? Šchtóž tamle po dróhy ſem pucžuje, je wěſče ſchtwórcz hodžinu daloko ſo blyſchežicž widži. Ale jeno mało dñjow, potom je ſo wſcha kražnoſcž pominyła, a na nich dale nicžo njewidžimy hacž ſelene ſopjena. A tola ſu wone potom ſraſoſci plodow bliże dyžli nětſole. Roſymicze Wý, ſchto ja ménju?“

Haj, wón to ſroſymi a pobožnemu starzej džakownje ruku tlučeſche. Wot teho čaža ſem njeje wón wjazy ſkoržil, ale je ſejerpliwe čažaſt a ſ Božej pomožu tak někotry drohotny plód we ſwojej wožadže ſrawicž widžał.

F.

Luboſcž dobywa.

Se ſběrki J. Paulſena: „Podawki ſ Božeho ſtareſtwu“.

(Sežerbiſhcežil — n.)

(Poſkračowanje.)

Na druhe ranje Rito k direktarzej džesche a wo privatne hodžiny proſthesche, ſo by mohł ſwój gymnaſialny běh dokonjecž. „Aſj, to wſchal ſo ſchwarnje ſchlachcži,“ direktar prajesche, „wý kaž ſawolany pſchitidžeze; pſched mało hodžinkami běſche tudy ſlawny bohacž Wilms, a ſym ſ nim wucžinil, ſo by wucžomza do ſwojeho domu pſchijal k dohladowanju jeho hólčatow. Ja wam pſcheporucženſke wopſzmo ſobu dam, na kotrež waž nadžiomnje hnydom pſchijima.“ „Bohu budž džak!“ naſch Rito nimowolnje džesche, „wón je mi ſažo čežki ſamjen ſtaroſcze ſa wutroby wotwalil,“ a

hdyž někotre hodžinky posdžischo po kraňných schodženlach dele kročesche, kž i bydlu žławneho bohacžka horje wjedžechu, běschej jeho woči polnej ſyllow; pschetož tón řeňes běsche wschitko derje činił. Tónle pschyn dom dyrbjesche nětk dale jeho wobydlenje býč, běsche ſastaranh a jeho hubje ſchepaschtet: „Porucž temu řeňej ſwoje pucže a dower̄ ſo jemu; wón budže wscho derje činič!“ —

Hdyž na wjeczor ſararjez Hendrich ſkytchesche, ſo řeňo do wožebneho domu žławneho bohacžka poczehnje, wón ſe ſlē tajenym mjerſanjom wuraſh: „Njeprajach to, naſch řeňo chze ſ wulka won, naſch dom je jemu pscheynadny; džé nětk na radžicela powołanſkeho ſudniſta!“ —

* * *

„Řeňes wořjeſny ſudniſto, na pscheytowanje ſadženeho jateho Hendricha N. wjedu, wjaſanza dla ſtaſhowanja liſczinow.“ „Njech ſaſtuſi!“ mlody wořjeſny ſudniſto džesche, jako fotrehož býes próz řeňu Heinſena ſaſo ſenajemy. Teho wóčko ſo roſeſnawařſzy na ſaſtuſjenho jateho ſložesche, fotrž w maſanej dracze ſe ſcheccherjatwimi wložami psched njeho ſtupi. Psches dowocžo jateho čemna čeřwjenina ſlečji, hdyž wořjeſneho ſudnika wuſlada. Tón ſe želesnym poſojom ſo ſa wořobinſki miſenami praschesche. Rath ſ tſchepotathym hložom powjedasche, ſo je ſyn duchownego ſ N. Teho macz je hiſhče jako wudowa w měſeče žiwa a je jemu ſ wulki miſenami woporami ſtudowacž daſa. Býč je chžyl ſ lekarjom a tež na najlepſchim pucžu k temule ſamerej był, ale lohla myſl je jeho bohužel! ſaſwedla, ſo běsche pschezo wjazh pjenyes pschecžinil, hacž bě jich ſwjeſcž moht. Teho macz je ſa njeho wscho woprowala. Duž je na dožudžne ſlowo ſebi drastu woſtaral. Hdyž ju njeſaplačzi, bu wot wěričela pola rektarja woſkoržen. Tón jeho psched ſo ſkaſa; ale Hendrich Khrystianſen ſo wo ſwojim dožudžnym ſlowe na tač njehorne waſchnje wupraji, ſo rektar wěz akademiskemu ſenatej pschedpołoži, a tón nječecžowneho muža ſ univerſith wotehna. A nětko wón nahle hluſje a pschezo hluſje ſapadowasche. Bu ſ piſarjom pola pscheporucžnika, ale jeho miſeno, ſo by ſebi pjenyesh dobył, njewuſhniwe wužiwaſy bu ſe ſlužby puſchežen. Skónčenje na kontorje džélo namaka, ale tu, ſo by pjenyes k wucženjenju do Ameriki dobył, wón pschemenjenſke liſcziny ſtaſhowanſche. Pschi tym ſaſlapjeny bu wjaſanz. Šudnik pschežlyſhne piſmo ſkónečiſchi, žandarmej wuſtupicž kaſasche; chžysche ſ jathm hiſhče do ſameju wočow poręčecž. Žako ſamaj běſtaj, wón k jatemu ſtupiſchi džesche: „O Hendricho, Hendricho! dyrbju cze taſkeho ſaſo widzecž, ſy ty mózniwe ſlowa ſwojeho nana tač woſledžbował?“ — „Řeňes wořjeſny ſudniſto, běsche ſaſakle woſmolwjenje, „wó ſeže powołany, mie ſudžicž, niž mi prědowanja džeržecž!“ — „Po taſkim ſebi myſlisch, ſo cze ſaſudžu? Ma nihdy, ſyna ſwojeho droheho ſastarařſkeho nana ſudžicž, je ſa mije njemóžne. A twojemu wumozjenju dyrbju činič, ſchtož ſamóžu. Bóh eži pomhaj! Mjes tym dyrbju džé ſ ſravajazej wutrobu ſwoju pschizluſhnoſez činič!“ Wón ſallinka; Hendrich bu wročo do jaſtwa woſwiedženy. —

Tudy ſamotny ſeſady želesnych ležyzow njedžele doſho ſedžesche. Žadny člowjek ſa nim njepohlada, jenož ſastarař jemu jeho jědž pschinoſhowanſche, a ta běsche ždny dobra, wjele lepſcha, hacž druſh jecži ju doſtawachu, pschetož wořjeſny ſudniſto mějesche to prawo, na pscheytowanje ſadženym jathm, mějachu-li pjenyes, jědž po jich žadanju ſkiecž dacž. Sa Hendricha wón ſe ſwojeje móſhniſe placžesche.

Hendrich mějesche nětko ſkladnoſcz, ſebi ſwoje žiwjenje woſpchemyſlicž, ſo praschesč, tač běsche tola po prawom ſ nim tač daloko doſchlo. „Ach.“ wón ſdychowanſche, „moja macz budžiſche krucžiſha pschecžiwo mi býč dyrbjal. Wona je mije k temu pschi-

wucžila, ſo bu mi kózde požaduje dopjelnjene, tač ſo njeſkym wopravdze naukuňyl, ſebi hdy něſhoto ſapowjedžicž. Ach, hdy by to nan wjedžał, wbohi, wbohi nano!“ Pschezo bble jeho ſaſakloſcz ſpadowasche, pschezo wjetſcha ſtruchloſcz jeho wobja. Napoſledk na ſamomordarſke myſle ſapadže. Wbohi člowjek džé njemějesche žaneje ſepjery we žiwjenju, wón wschaſ teho Wótza njeſnajesche, ke fotremuž ſo w nuſy wolač móžesche. Krucže bě pola njeho woſsamknjene, ſo ſwojemu žiwjenju kónz ſčini, předy hacž k roſzudej pschizahanskeho ſudniſta dóndže.

(Pschichodnje dale.)

Wſchelake ſ bliska a ſ daloka.

— Zyle nahle wumrjeł je na domojpuſcu ſ kupje ſwérny duchowpaſtyr Kotečanskeje woſady, ſnies ſarař Jan Erwin Garbar, w Bremenje. Wón běsche ſtrowy tam pschijel a nadobo jeho Boža rucžka ſaja, ſo běsche morwý. Teho ſawostajenych tuta njenadžita powjescž jara czežko ſrudži, hdyž njebečhu pschi jeho ſemrjecžu mohli pódla býč. Teho čelo bu ſańdženu njedželu na Tuchorju w Budyschinje, hdyž ma Garbarjez ſwójbne pohrjebniſchežo, ſhowane. Něčž mějesche ſnies primarius Wjazka ſ Budyschina na ſaložku Božeho ſlowa: „Ssmý my žiwi, dha ſmý temu řeňej ſiwi; wumrjemy my, dha wumrjemy temu řeňej.“ Do rowa požohnowaſche kaſchcz pschichodnje ſyn njebočicžkeho ſnies ſarař Kupfer. Duchowni, fotrychž běsche 15 pschischlo, lubemu ſaſtojníſkemu bratrej poſlednu čeſeč wopofaſacž, pschi rowje ſchpruch jako poſledne Božemje prajichu. Njebočicžki bě ſo 2. ſeptembra 1851 w Minalale jako ſyn njebočicžkeho kantora Garbarja narodžil. Budyski gymnaſij pschelhodžiwschi je wón w Lipſku theologiju ſtudowaſ a běsche ſobustaw Lužiskeho predařſkeho towařiſta. Po dokonjanym ſtudijach běsche najprjedy 1876 pomožny duchowny we Wjaſońzh pola Biskopiz. W tym ſamym ſeže pschidže ſa ſararja do Kotez, hdyž je ſwoje ſaſto ſaſtojíſtwo hacž do ſmjerze ſwér ſaſtaſa. Bóh ſaplacz jemu ſwérnoſez we wěčnoſez!

— Wot jutrow ſo ſaſo nowa pschihotowanſka kláſſa ſa ſeminar we Wojerezach ſaloži a my hižo nětko ſtarſich na to dopominamy, ſo móža tam ſwojich ſynow dacž, kž chžedža ſo ja wucžerjow wutwucžicž, ſo býchmy ſaſo herbſich wucžerjow měli.

K roſpominanju.

„Věkař a pežola ſ jedojithy roſtilinow jeno wužitne wucžahujetaſ; ſawiſeč na wopak čini.“

* * *

Bože ſlowo budž twojej duſhi ſwětlo, móz a troſcht, pschewodna hwěſda, pucž k njebju poſaſowaza.

Dalische dobrowolne darž ſa wbohe armeniſle ſyrotu l pomožu w nuſy:

Bomsdorf ſ Radſti	— hr. 50 np.
Heinrich ſ Minalala	= 50 =

Hromadže 1 hr. — np.

W mjenje wbohich ſyrotow wutrobu džak.

Gólcž, redaktor.

„Pomhaj Bóh“ njeje jenož pola ſniesow duchownych, ale tež we wſchěch pschewodnach „Sſerb. Nowin“ na wſbach a w Budyschinje doſtač. Ma ſchťwór ež ſet a placži wón 40 np., jenotliwe čiſla ſo ſa 4 np. pschedawaju.